

Posudek oponenta PaedDr. H.Hazukové na diplomovou práci Martiny Půtové

Téma: Fotografie jako svébytný obrazový prostředek a jeho aplikace do výuky výtvarné výchovy v mateřské škole

Diplomantka zvolila velmi aktuální téma. Uplatnění nových zobrazujících médií v procesu předškolního vzdělávání zaměřila na využití digitální fotografie. Spojila svůj vlastní zájem a praktické zkušenosti v této oblasti se zkušenostmi ze své dosavadní pedagogické praxe v konkrétní mateřské škole a specifiky jejího vzdělávacího programu Začít spolu.

V teoretická částí práce obsah kapitol 1.1 – 1.4. tvoří velmi stručný přehled vývoje fotografie od jejího počátku do současnosti, který má informační i motivační funkci. Pro „nefotografující“ učitelky budou přínosem připojená objasnění základních fotografických pojmů a metodické poznámky k fotografické praxi. Zde i v kap.1.5 ale postrádám rozpracování souvislostí mezi rozvojem vizuální gramotnosti, předmětem zkoumání-digitální fotografií, a „výtvarnou výchovou v moderním pojetí“. Za významově nepřesný pokládám název kapitoly 1.5.2 „Činnosti výtvarné výchovy“ a distancuji se od formulací, jimiž se diplomantka odvolává na mé články v Informatoriu. Snaha co nejstručněji zpracovat tuto část práce vedla ke značné povrchnosti jak při objasňování moderního pojetí výtvarné výchovy, k němuž se autorka hlásí, tak také dalších pojmů, které se k jeho realizaci vztahují.

Provedená „redukce“ zásadně změnila význam mého původního textu a vedla až k nepravdivým či nesmyslným údajům, (např. s.22 „Podle Hazukové definice tvořivosti nebyla dosud vytvořena...“).

Postrádám zde také poznatky a zkušenosti, které by ukázaly souvislost objasňovaných pojmů se zkoumanou problematikou. Zaměření pozornosti pouze na druhy výtvarných činností (a výtvarné techniky) by proto bylo třeba ve vztahu k požadavkům Zadání doplnit (např. o další didaktické kategorie, zejména pak úkol a/nebo řešený výtvarný problém), popř. o objasnění pojmů z oblasti výtvarného umění (např. zátiší, krajina, portrét, mozaika), s nimiž autorka pracovala v projektech.

V praktické části pak zůstala diplomantka požadavkům Zadání mnohé dlužna z hlediska realizace pedagogického výzkumu, zvl. při formulování hypotézy práce a jejím potvrzení či vyvrácení. Druh pedagogického výzkumu není uveden, formulaci hypotézy nahradil na s. 30 text: „*Tento projekt by měl potvrdit nebo vyvrátit kompetenci dětí předškolního věku využívat fototechniku, vnímat moderní technologie jako součást jejich životů, především pak kompetenci rozpoznávat a pracovat se specifickým typem obrazu-fotografií*“. V „tabulkovém“ zpracování nabízených činností jako jediné formě záznamů z experimentálního ověřování jejich funkčnosti postrádám zřetelnější vyjádření jejich souvislostí s dosahováním žádaných dětských kompetencí (viz výstup práce). Hodnocení na konci tabulek obsahuje většinou pouze metodické pokyny, případně konstatování, že děti činnost „bavila“. Potvrzení/vyvrácení uváděných předpokladů (ověřování dětských kompetencí) je ještě třeba náležitě podložit získanými daty – pozorovatelnými jevy - zaznamenanými v průběhu realizace celého projektu a zpracování do výzkumné zprávy. Za **největší přínos** pro praxi (nejen) výtvarné výchovy v předškolním vzdělávání pokládám Vzdělávací projekt jako celek. Není známa žádná publikace, v níž by zkoumaná problematika byla pro uvedenou věkovou skupinu adekvátně didakticky zpracována a z tohoto hlediska se Projekt jeví jako průkopnický čin. Výtvarně pedagogická invence a pedagogická erudice se projevil v návrzích, přípravě i realizaci 17 projektů, do nichž autorka včlenila i dětské aktivity směřující k utváření kompetencí předškolních dětí v oblasti porozumění fotografickému obrazu, základním principům jeho vytváření, hodnocení a využití. Dětem nabízené aktivity s fotografickým aparátem i hotovými fotografiemi, stejně jako přípravné činnosti, které je přecházejí, jsou zajímavé a nesou specifický výtvarný i všeobecně vzdělávací potenciál.

Po **formální stránce** je diplomová práce přehledná, bibliografické údaje uvedeny dle současné normy, obrazové přílohy zajímavé. K dobré jazykové úrovni však nepřispívá používání neoborných výrazů (např. *fotit, dírka, bedýnka, promítačka, bavilo*), neobratné formulace (např. *co vyjezdí auto, k černobílým fotografiím jsem se dostala skrze piáno, pracoval na vylepšení svého fotografického procesu*), gramatické chyby v závěru práce (s. 55,57,60,62) a občasné problémy s interpunkcí.

Pro prokazatelné přínosy a přes její uvedené nedostatky **doporučuji** diplomovou práci Martiny Půtové **k obhajobě** s návrhem, aby při ní diplomantka: 1) zformulovala předmět svého zkoumání, upřesnila druh svého pedagogického výzkumu a formulovala výzkumnou hypotézu, nebo výzkumnou otázku; 2) uvedla, které náležitosti pedagogického výzkumu ve zpracování své práce opomněla; 3) na příkladu jednoho (dílčího) projektu doplnila potřebná data jako podklad pro výstup své diplomové práce.

Datum: 30.12.2012

Hodnocení:

Podpis:

